

Undersøgelse af forældre i Københavns Kommunes oplevelser af børn og unges onlineliv

Epinion på bestilling af Københavns Kommune

Epinion

Indhold

- 03 Baggrund
- 04 Opsummering af undersøgelsens konklusioner
- 05 Eksponering for problematisk indhold
- 07 Viden og inddragelse i barnets adfærd online
- 10 Bekymringer i relation til barnets onlineliv
- 11 Når barnet støder på problematisk indhold
- 12 Undersøgelsens metode

Baggrund

Internettet og de sociale medier giver børn og unge let adgang til viden, venner og underholdning, hvilket har stor indflydelse på deres liv i dag. Men internettet er også et sted, hvor børn og unge risikerer at blive udsat for had, misinformation og propaganda. Derfor har Københavns Kommune gennemført en spørgeskemaundersøgelse, der afdækker forældres oplevelser af børn og unges onlineliv.

I denne rapport præsenteres undersøgelsens resultater. Rapporten er udarbejdet af Epinion på bestilling af Københavns Kommune. Undersøgelsen indgår i en informationskampagne, som kan inspirere forældre til at tale med deres børn om deres liv på nettet. Formålet er at ruste børn og unge til at stå imod hadske ytringer og negative fællesskaber på nettet fx fra ekstremistiske grupper.

Undersøgelsen bygger på 1.162 interviews med forældre bosat i Københavns Kommune med hjemmeboende biologiske eller adopterede børn i alderen 12-21 år. Interviewene er gennemført i perioden 27. januar til og med 7. februar 2021 og er indsamlet som webinterviews.

I spørgeskemaet og således også i rapporten dækker begrebet *"online"* over *"på internettet, sociale medier eller onlinespil via tablet, mobiltelefon eller computer"*.

I undersøgelsen har vi forsøgt at afdække forældrenes kendskab til, om deres barn online har været eksponeret for ekstremistisk indhold, herunder om barnet er blevet opfordret til at dele indhold eller deltage i aktiviteter.

I spørgeskemaet og rapporten læner vi os op af følgende definition af ekstremisme: *"personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med"*¹. Vi har eksempelvis spurgt forældrene om de har oplevet, at barnet har været eksponeret for *"indhold som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet"*.

Note:

1) Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme.

Opsummering af undersøgelsens konklusioner

Undersøgelsens hovedkonklusioner er:

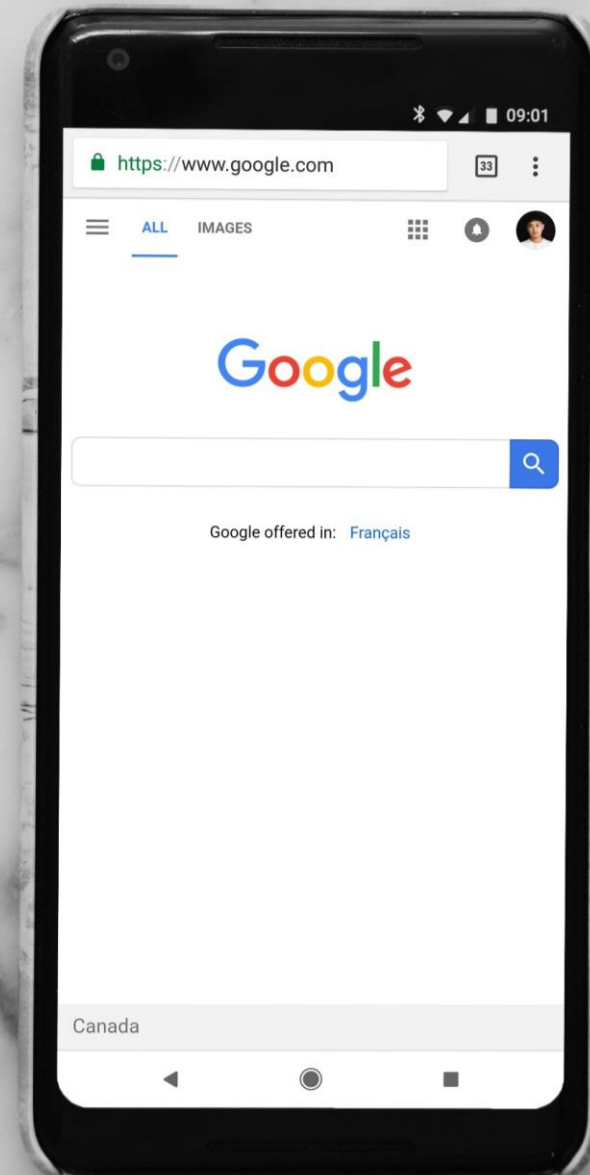
42 % af forældre med hjemmeboende børn i alderen 12-21 år bosat i Københavns Kommune har indenfor det seneste år opdaget, at deres barn er stødt på ytringer, som er nedsættende omkring andre personers køn, seksualitet, etnicitet, hudfarve, tro eller sociale status, 42 % misinformationer, 36 % konspirationsteorier og 17 % indhold, som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet.

Forældrene føler overvejende, at de har **indblik i deres børns online adfærd**, men 24 % føler kun i mindre omfang at de ved, hvad barnet laver, 27 % hvem barnet har kontakt med, og 40 % hvilken information barnet ser online.

Et flertal af forældrene taler jævnligt med deres børn om **onlineoplevelser og -bekendtskaber** og ser af og til med. 14 % af forældrene taler dog ikke jævnligt med barnet om de ting, han/hun oplever online, 17 % taler ikke jævnligt med barnet om, hvem barnet har kontakt med og 36 % tilkendegiver, at de ikke fra tid til anden ser med, når barnet er online.

25 % af forældrene er **bekymrede** for om deres barn læser ekstremistisk indhold, og 19 % er bekymrede for, om barnet interagerer med ekstremister online. De fleste er dog ubekymrede.

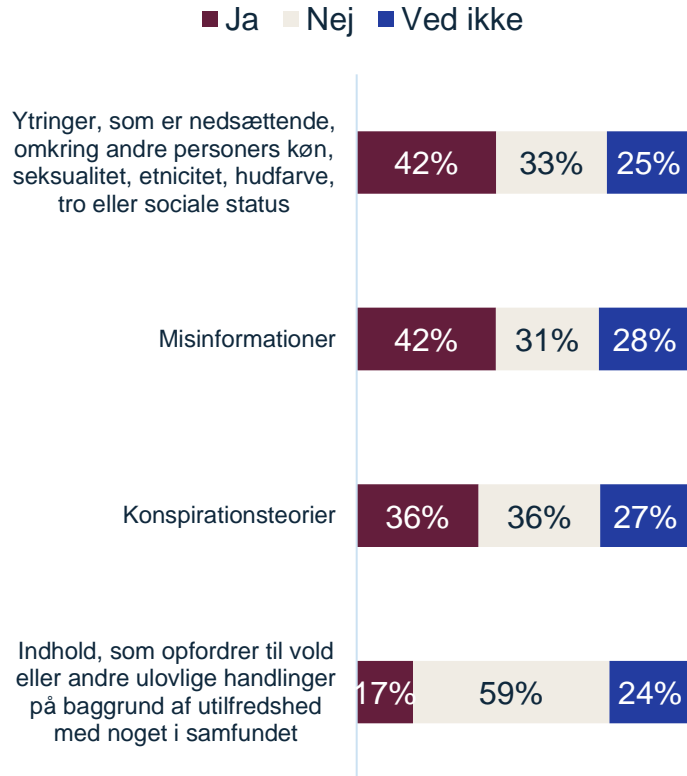
Omkring hver fjerde forælder ved ikke, **hvor de kan få hjælp**, hvis deres barn bliver forsøgt rekrutteret af ekstremister.

En betragtelig andel af forældrene har indenfor det seneste år opdaget, at deres barn er stødt på problematisk indhold online

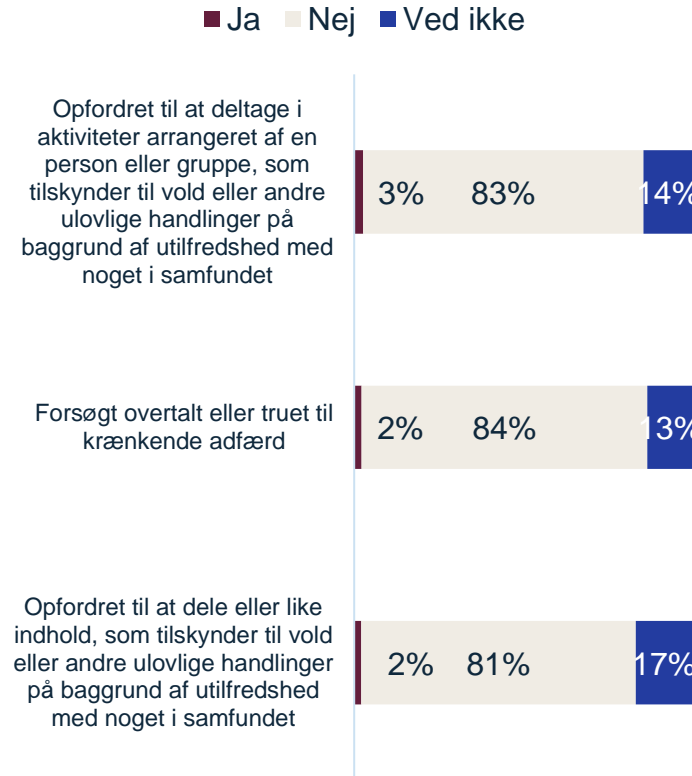
Har du indenfor det seneste år opdaget, at dit barn er stødt på følgende online?

Antal interviews: 1.162

Har du indenfor det seneste år opdaget, at dit barn online er blevet...

Antal interviews: 1.162

42 % af forældrene svarer, at de har kendskab til at deres barn er stødt på ytringer, som er nedsættende omkring andre personers køn, seksualitet, etnicitet, hudfarve, tro eller sociale status, 42 % misinformationer, 36 % konspirationsteorier og 17 % indhold, som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet. For alle fire typer indhold svarer omkring hver fjerde forælder, at de 'ikke ved', om de har opdaget, at barnet er stødt på indholdet online.

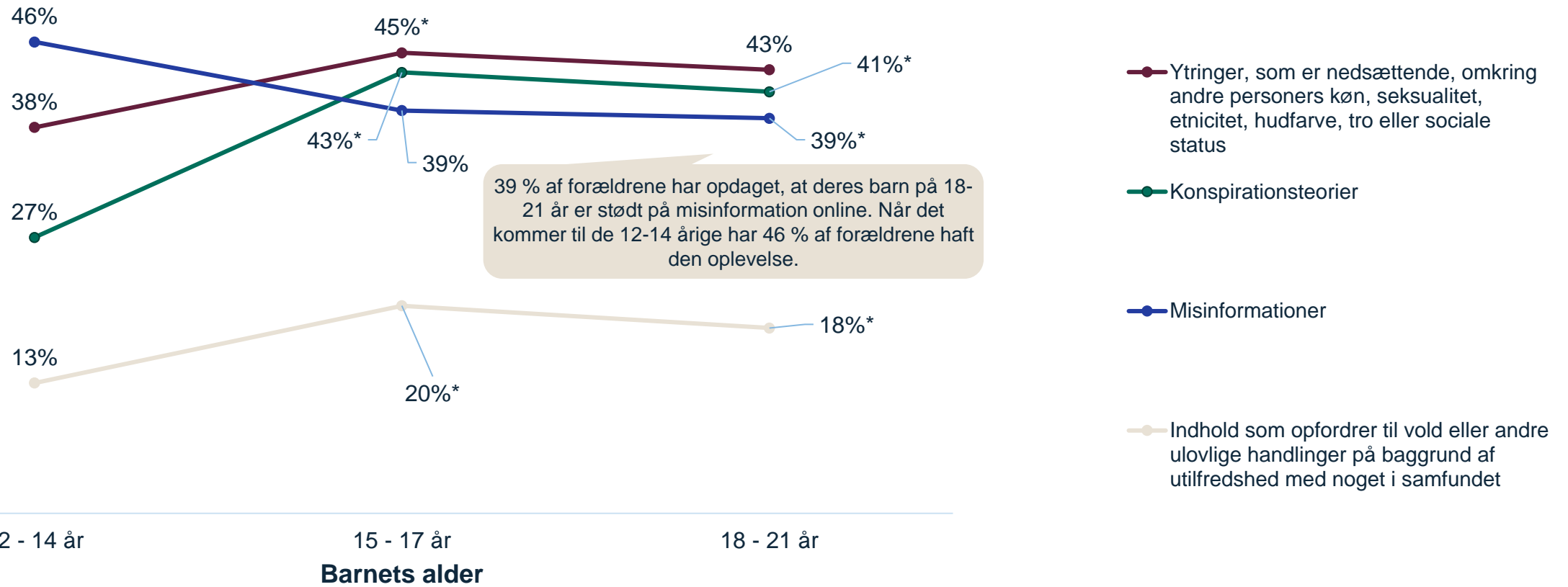
Kun få forældre har indenfor det seneste år opdaget, at deres barn er blevet opfordret til at like ekstremistisk indhold (2 %) eller deltage i aktiviteter arrangeret af en ekstremistisk person eller gruppe (3 %). 2 % har opdaget, at barnet er blevet forsøgt overtalt eller truet til krænkende adfærd.

Eksposering for problematisk indhold

I følge forældrene er det ofte de lidt ældre børn, der støder på hadefulde ytringer, konspirationsteorier og ekstremistisk indhold, mens de yngste møder misinformation

Andel, der indenfor det seneste år har opdaget, at barnet er stødt på følgende online...

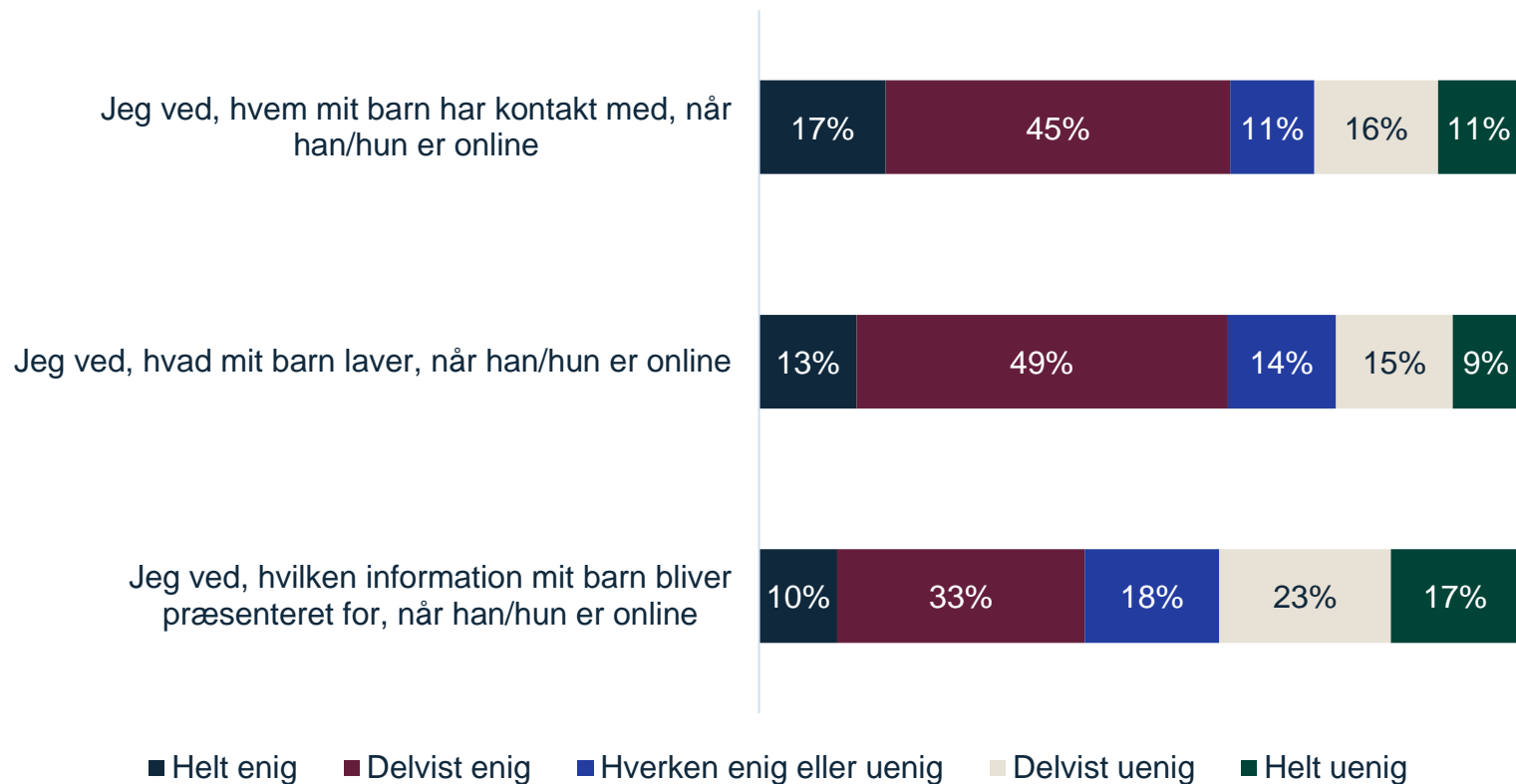
Antal interviews: 1.162

Forældrene føler overvejende, at de har indblik i deres børns onlineadfærd

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Antal interviews: 1.162

Flertallet af forældre oplever, at de ved, hvem deres barn er i kontakt med (62 %) og hvad barnet laver online (62 %). 43 % føler sig sikre på, at de ved, hvilken information barnet præsenteres for online.

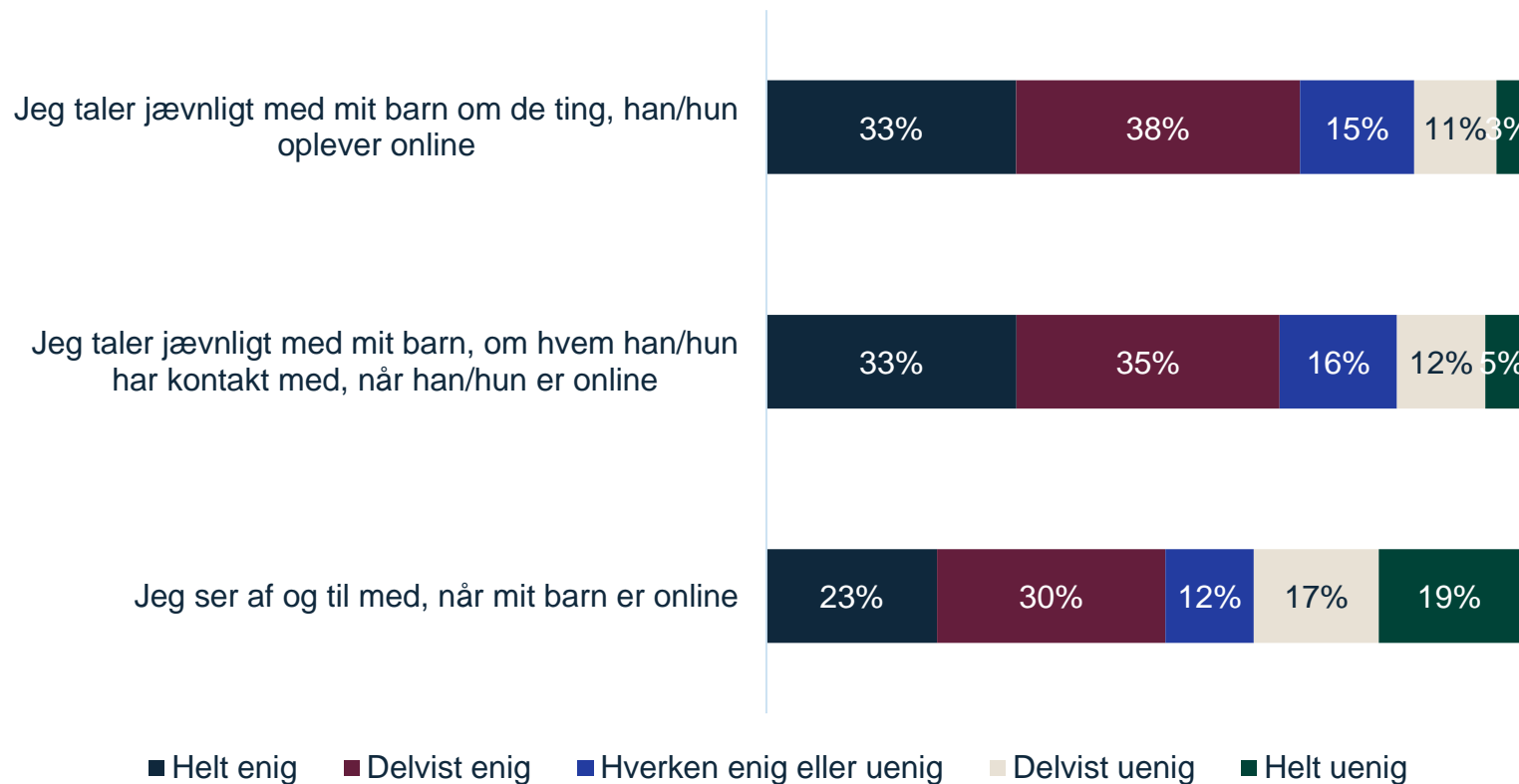
Omkring hver fjerde forælder ved kun i mindre omfang, hvem barnet har kontakt med online. Således svarer 27 %, at de er helt eller delvist uenige i, at de ved, hvem barnet er i kontakt med online.

Omtrent ligeså stor en andel af forældrene ved kun i mindre omfang, hvad barnet laver online (24 %), mens en lidt større andel ikke føler sig sikre på, at de ved, hvilken information barnet præsenteres for online (40 %).

Et flertal af forældre taler jævnligt med deres børn om onlineoplevelser og -bekendtskaber og ser af og til med, men de involverer sig ikke nødvendigvis ved at se med

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Antal interviews: 1.1162

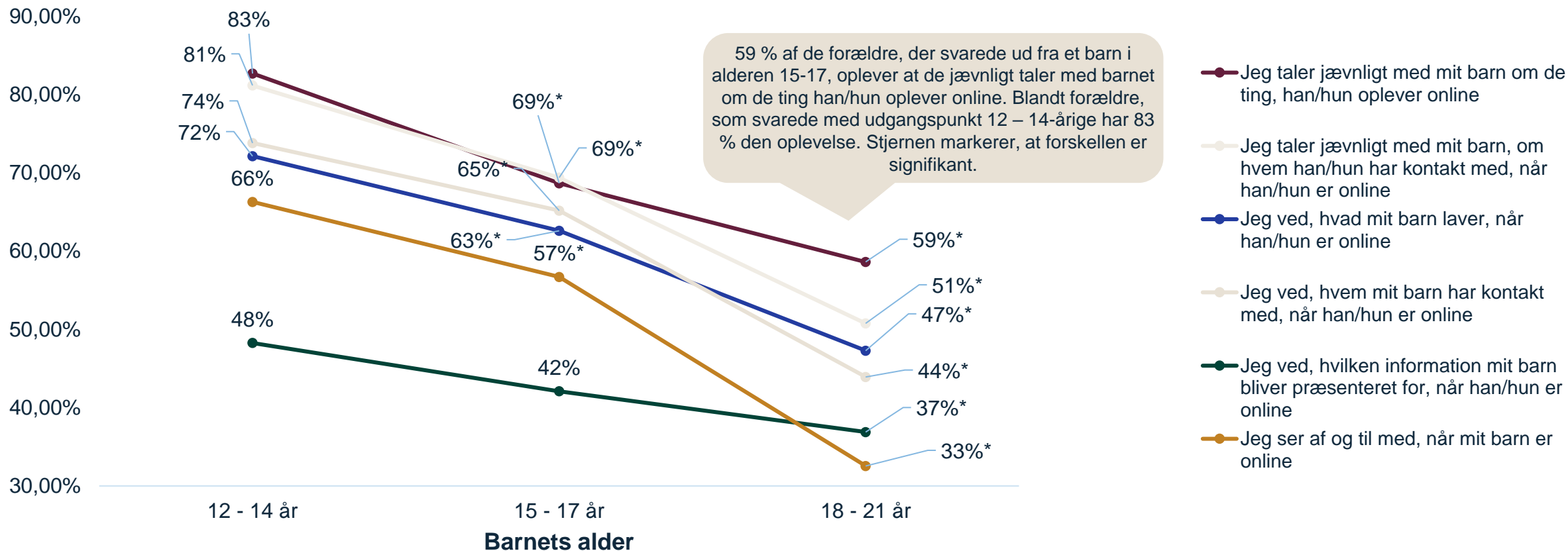
71 % af forældrene taler jævnligt med barnet om de ting, han/hun oplever online, mens 68 % jævnligt taler med barnet om, hvem han/hun har kontakt med. Omkring halvdelen af forældrene (53 %) ser af og til med, når barnet er online.

Nogle forældre taler dog kun i mindre omfang med barnet om dets onlineliv. Således er 14 % af forældrene helt eller delvist uenige i, at de jævnligt taler med barnet om de ting, han/hun oplever online, mens 17 % ikke jævnligt taler med barnet om, hvem barnet har kontakt med. 36 % tilkendegiver, at de ikke fra tid til anden ser med, når barnet er online.

Forældrene er mindre inddragede i og ved mindre om, hvad barnet foretager sig online, jo ældre barnet er

Andel forældre, der er helt eller delvist enige i udsagnet

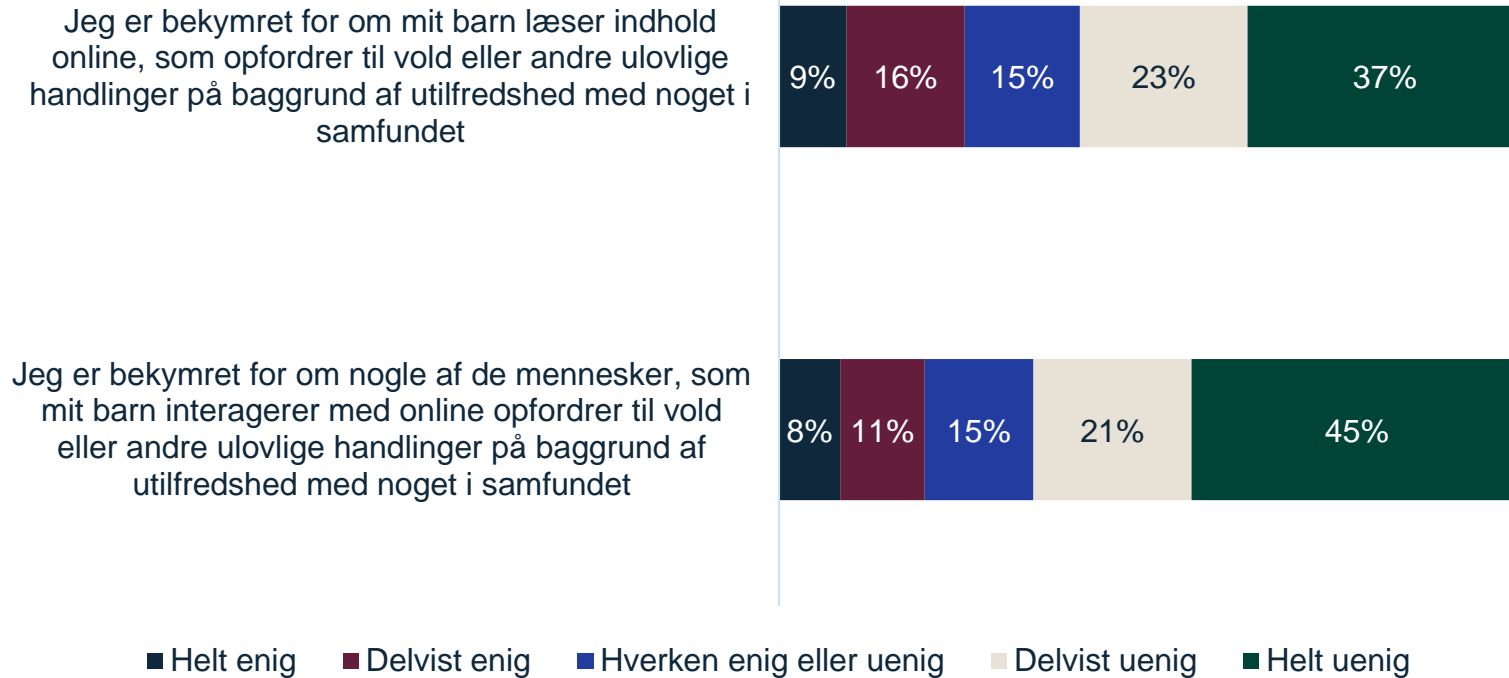
Antal interviews: 1.162

Nogle forældre er bekymrede for, om deres barn læser ekstremistisk indhold og interagerer med ekstremister online, men de fleste er ubekymrede

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Antal interviews: 1.162

25 % af forældrene er bekymrede for, om deres barn læser indhold online, som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet. 19 % af forældrene er bekymrede for, om nogle af de mennesker, som deres barn interagerer med online, opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet.

Flertallet af forældre er ubekymrede. 60 % svarer, at de ikke er bekymrede for at barnet læser ekstremistisk indhold, mens 66 % svarer, at de ikke er bekymrede for at barnet interagerer med ekstremister online.

Forældrene føler, de er i stand til at handle på børnenes møde med problematisk indhold, men en fjerdedel ved ikke, hvor de kan få hjælp, hvis deres barn bliver forsøgt rekrutteret af ekstremister

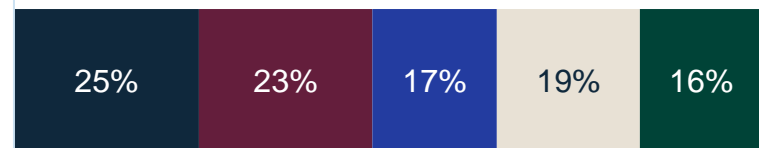
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Antal interviews: 1.162

Jeg ved, hvad jeg skal gøre, hvis mit barn støder på budskaber online, som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet

Jeg ved, hvor jeg og mit barn kan få hjælp, hvis mit barn bliver forsøgt rekrutteret online til en organisation, som opfordrer til vold eller andre ulovlige handlinger på baggrund af utilfredshed med noget i samfundet

■ Helt enig ■ Delvist enig ■ Hverken enig eller uenig ■ Delvist uenig ■ Helt uenig

Få forældre er i tvivl om, hvad de skal gøre, hvis deres barn støder på ekstremistiske budskaber online. Således tilkendegiver 77 % af forældrene, at de er helt eller delvist enige i, at de ved, hvad de skal gøre, hvis barnet støder på sådanne budskaber. 11 % er helt eller delvist uenige i udsagnet.

Langt flere er usikre i forhold til, hvor de skal få hjælp, hvis barnet bliver forsøgt rekrutteret til en ekstremistisk organisation. Her svarer 35 % af forældrene, at de er uenige i, at de ved, hvor de selv og barnet kan få hjælp.

Undersøgelsens metode

3.000 tilfældigt udvalgte Københavnske forældre med hjemmeboende biologiske eller adopterede børn i alderen 12-21 år blev inviteret til at deltage i undersøgelsen. Forældrene blev udvalgt på en sådan måde, at kun én forældre indenfor samme husstand blev inviteret til undersøgelsen. De udvalgte modtog et invitationsbrev og to påmindelser til undersøgelsen via eBoks. Respondenterne blev yderligere forsøgt kontaktet telefonisk mhp. at påminde om undersøgelsen. I lyset af at svarprocenten var lavere end forventet, blev yderligere 2.904 tilfældigt udvalgte forældre inviteret til undersøgelsen for at sikre en tilstrækkelig lav statistisk usikkerhed. Disse forældre modtog én invitation via eBoks. I alt har 1.162 forældre besvaret undersøgelsen. Undersøgelsen har dermed en samlet svarprocent på 20 %.

Efter dataindsamlingen er der foretaget en såkaldt vejning (post-stratifikation) af det samlede datamateriale, så vægten af svarpersonernes sammensætning i stikprøven afspejler forældrepopulationen målt ift. køn og alder, civilstand, uddannelse, antal 12-21-årige børn i husstanden, antal forældre i husstanden samt barnets køn og alder.

Tabellen til højre viser fordelinger på køn og alder, civilstand samt uddannelse i det indsamlede data og i populationen. Sammenlignet med populationen er fædre og forældre, som er gift eller i registreret partnerskab, underrepræsenterede. Forældre med en gymnasial eller videregående uddannelse er omvendt overrepræsenterede i målingen.

	Indsamlet data	Population	Forskel (Procent-point)	
Køn og alder	Mand 18 - 44 år	5%	7%	-3%
	Mand 45 - 55 år	20%	25%	-4%
	Mand 56 år eller derover	6%	8%	-2%
	Kvinde 18 - 44 år	19%	19%	0%
	Kvinde 45 - 55 år	44%	36%	8%
	Kvinde 56 år eller derover	6%	5%	1%
Civilstand	Ugift	24%	17%	7%
	Gift / registreret partnerskab	53%	65%	-12%
	Fraskilt / ophævet partnerskab / enke	23%	18%	5%
Uddannelse	Grundskole og erhvervsfaglig uddannelse	16%	38%	-22%
	Gymnasie og videregående uddannelse	84%	62%	22%

